

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

9. funkční období

294

Návrh senátního návrhu zákona senátorky
Elišky Wagnerové a dalších senátorů, kterým se mění
zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí,
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského
parlamentu a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů

2014

Parlament České republiky

Senát

9. funkční období

2014

N á v r h
senátního návrhu zákona

**senátorů Eliška Wagnerové, Jiřího Šestáka, Miroslava Krejči,
Stanislava Juránka, Jana Horníka, Jozefa Regece, Aleny
Dernerové, Libora Michálka, Patrika Kunčara a Miluše Horské**

**kterým se mění zákon č. 130/2000 Sb., o volbách
do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 491/2001 Sb.,
o volbách do zastupitelstev obcí, a o změně
některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

SENÁT

Parlamentu České republiky

9. funkční období

Návrh senátního návrhu zákona senátorky Elišky Wagnerové a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

2014

Parlament České republiky

Senát

9. funkční období

2014

N á v r h
senátního návrhu zákona,

senátorky Elišky Wagnerové a dalších senátorů,

kterým se mění zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Návrh senátního návrhu zákona

ZÁKON

ze dne 2014,

kterým se mění zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev krajů

Čl. I

V § 43 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, se slova „alespoň 5 %“ nahrazují slovy „alespoň 3 %“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Na volby vyhlášené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se vztahují dosavadní právní předpisy.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev obcí

Čl. III

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 230/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 275/2012 Sb. a zákona č. 58/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 20 odst. 3 se slova „, a jsou-li vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu“ zrušují.

2. V § 21 odst. 1 větě druhé se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

3. V § 22 odst. 1 se písmeno b) zrušuje.
Dosavadní písmena c) až i) se označují jako písmena d) až h).

4. V § 22 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

5. V § 23 odst. 2 písm. d) se slova „písm. d), g) a h)“ nahrazují slovy „písm. c),f) a g)“.

6. V § 23 odst. 3 písm. b) se slova „písm. i) nahrazují slovy „písm. h)“.

7. V § 25 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

8. V § 26 odst. 1 písm. d) se slova „nebo volebního obvodu pro volby do zastupitelstev obcí (§ 27)“ zrušují.

9. § 27 včetně nadpisu zní:

„§ 27
Volební obvod

Obec tvoří jeden volební obvod.“.

10. V § 29 odst. 1 větě třetí se slova „, a jsou-li v obci vytvořeny volební obvody, jejich popis“ zrušují.

11. V § 45 odstavec 1 zní:

„(1) Český statistický úřad ze zápisů o průběhu a výsledku hlasování předaných podle § 43 okrskovými volebními komisemi zjistí, kolik hlasů bylo odevzdáno pro každého kandidáta na kandidátní listině a kolik pro každou kandidátní listinu. Poté dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině.“.

12. V § 45 se odstavec 6 zrušuje.

13. V § 46 odst. 2 se písmeno b) zrušuje.
Dosavadní písmena c) až i) se označují jako písmena b) až h).

14. V příloze se slova „, popřípadě volební obvod“ a slova „, popřípadě volebního obvodu“ zrušují.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Na volby vyhlášené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se vztahují dosavadní právní předpisy.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o volbách do Evropského parlamentu

Čl. V

V § 47 odst. 2 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, se slova „5 % z celkového počtu odevzdaných platných hlasů“ nahrazují slovy „jeden platný hlas“.

Čl. VI

Přechodné ustanovení

Na volby vyhlášené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se vztahují dosavadní právní předpisy.

ČÁST ČTVRTÁ

Účinnost

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a principy navrhované právní úpravy, vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Volební právo je v České republice upraveno v pěti volebních zákonech, jejichž přijetí i změna vyžadují souhlas Poslanecké sněmovny a Senátu (čl. 40 Ústavy). Těmito zákony jsou zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu, zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů, zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu, a zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky. Všechny druhy voleb podléhají ústavnímu principu všeobecného, přímého a rovného volebního práva (čl. 18 a 102 Ústavy, čl. 21 Listiny).

Uzavírací klauzule. Volební zákony však obsahují různá omezení ústavního principu rovného volebního práva, zejména pětiprocentní uzavírací klauzuli. Podle § 49 zákona o volbách do Parlamentu, § 43 zákona o volbách do zastupitelstev krajů, § 45 zákona o volbách do zastupitelstev obcí a § 47 zákona o volbách do Evropského parlamentu se při zjišťování volebních výsledků a přidělování mandátů nepřihlíží ke kandidátním listinám, které nezískaly alespoň 5 procent z celkového počtu platných hlasů.

Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS (č. 88/1997 Sb.) zamítl návrh politické strany Demokratická unie, která namítala protiústavnost pětiprocentní uzavírací klauzule ve volbách do Poslanecké sněmovny. Konstatoval, že „*zavedení určitých závažnými důvody podmíněných omezujících opatření do principu poměrného zastoupení není v rozporu s charakteristikou volebního systému v ústavě či volebním zákonu jakožto poměrného zastoupení, jestliže a pokud tato opatření neomezují poměrné zastoupení podstatnou měrou*“. Cílem voleb totiž je nejen vyjádření politické vůle voličů a její zrcadlení ve složení parlamentu, nýbrž také schopnost zákonodárského sboru přijímat rozhodnutí. Volební systém může obsahovat určité integrační stimuly, aby nedošlo k roztržení politické scény mezi množstvím politických stran a tím k ohrožení funkčnosti a akceschopnosti parlamentu. Požadavek rovného volebního práva a poměrného zastoupení může tedy do určité míry ustoupit zájmu na akceschopnosti parlamentu. Avšak „*existenci omezovací klauzule je třeba v každém případě podmínit pouze závažnými důvody, přičemž stoupající hranice omezovací klauzule je odůvodnitelná zvláště intenzivní závažností. Je třeba vůbec poznamenat, že zvyšování hranice omezovací klauzule nemůže být neomezené, takže např. deseti procentní klauzuli lze již považovat za takový zásah do proporčního systému, který ohrožuje jeho demokratickou substanci. Je proto třeba vždy poměřovat, zda toto omezení rovnosti volebního práva je minimálním opatřením nezbytným pro zajištění takové míry integrace politické reprezentace, jež je nutná k tomu, aby složení zákonodárského sboru umožnilo formaci většiny nebo většin potřebných pro přijetí rozhodnutí a pro vznik vlády opřené o parlamentní důvěru.*“

Uzavírací klauzule je omezením rovnosti volebního práva, protože hlasy voličů nemají stejnou váhu. Hlasy voličů politických stran, které nepřekročí 5 %, se totiž nijak nezohlední při přidělování mandátů, ačkoliv bez této uzavírací klauzule by takovým politickým stranám mandáty přiděleny být mohly. Ústavní soud takové omezení rovnosti volebního práva připouští jen tehdy, je-li minimálním opatřením nezbytným pro zajištění takové míry integrace politické reprezentace, jež je nutná k formování většiny či většin v zastupitelském sboru a pro vznik většinové vlády.

V potřebě takových integračních stimulů je však zásadní rozdíl mezi volbami do Poslanecké sněmovny a ostatními typy voleb. Zatímco politika na úrovni státní má v řadě demokratických států spíše charakter majoritní demokracie a je založena na střídání vlády a

opozice, politika na komunální úrovni vychází spíše z principů konsensuální demokracie. Pro činnost zastupitelstva obce potřeba tvorby jasných většin a střídání „vlády“ a „opozice“ do značné míry ustupuje potřebě reprezentace, tedy tomu, aby zájmy a názory občanů obce byly v zastupitelstvu řádně slyšeny a zastoupeny. Na obecní úrovni se tedy uzavírací klauzule jeví být nepřiměřeným omezením ústavního principu rovného volebního práva.

K tomuto tématu se hlavní předkladatelka návrhu senátního návrhu zákona vyjádřila v roli místopředsedkyně Ústavního soudu v odlišném stanovisku k nálezu Pl. ÚS 52/10 k obvodům ve volbách do zastupitelstva hl. m. Prahy. S odkazy na judikaturu německého Spolkového ústavního soudu a zemských ústavních soudů, které rušily jako protiústavní pětiprocentní klauzule dokonce i v zemských volbách, zdůraznila, že nutnost zavedení (a zachování) pětiprocentní klauzule musí být podložena zjištěnými fakty a jejich právním hodnocením, z nichž vyplývá reálná možnost roztržité volební sil vedoucí až k reálně předpověditelné neakceschopnosti zastupitelstev. Pro takový závěr však (a tím méně pak plošně pro obce všech velikostí) dnes chybí jakýkoli empirický důkaz, a uzavírací klauzule je tak neodůvodněným omezením ústavního principu rovnosti volebního práva.

Navrhuje se tedy zrušení uzavírací klauzule v zákoně o volbách do zastupitelstev obcí.

Rovněž v případě zastupitelstev krajů je potřebnost integračních stimulů výrazně slabší oproti Poslanecké sněmovně. Zastupitelstva krajů jsou svým charakterem i právním zakotvením mnohem bližší zastupitelstvům obcí než Parlamentu ČR. I u zastupitelstev krajů je pětiprocentní uzavírací klauzule neodůvodněným omezením ústavního principu rovnosti volebního práva (srov. komparativně výše zmíněnou judikaturu německých soudů, konstatující protiústavnost pětiprocentních uzavíracích klauzulí v zemských volbách, např. VerfGH NW, rozsudek z 16. 12. 2008, VerfGH 12/08, BVerfG, rozsudek z 13. 2. 2008, 2 BvK 1/07 (KWahlG SH), VerfGH TH, rozsudek z 18. 7. 2006, VerfGH 8/05, VerwG Weimar, usnesení z 13. 7. 2005, 6 K 5804/04, LVerfG MV, rozsudek z 14. 12. 2004, LVerfG 4/99, StGH HB, rozsudek z 29. 8. 2000, VerfGH NW, rozsudek z 6. 7. 1999, 14/98, 15/98, VerfGH SL, rozsudek z 2. 6. 1998, Lv 4/97).

S ohledem na minimalizaci parlamentního zásahu do krajské samosprávy se prozatím navrhuje snížení uzavírací klauzule v zákoně o volbách do zastupitelstev krajů z 5 % na 3 %.

Rovněž ve volbách do Evropského parlamentu je existence pětiprocentní uzavírací klauzule neodůvodněná. Reálné fungování Evropského parlamentu se totiž absencí střídání „vlády“ a „opozice“ vzdaluje od modelu majoritní demokracie a potřebu integračních stimulů nelze nijak dovodit. Existence či neexistence uzavírací klauzule v jednom členském státě přitom má na akceschopnost Evropského parlamentu zcela nepatrný vliv. Právo Evropské unie sice umožňuje stanovit nejvýše pětiprocentní uzavírací klauzuli, avšak důležitým vodítkem pro vhodnost takového omezení rovnosti volebního práva je nedávný rozsudek německého Spolkového ústavního soudu BVerfG, 2 BvE 2/13 z 26. 2. 2014, v němž byla jako protiústavní zrušena i tříprocentní uzavírací klauzule pro volby do Evropského parlamentu.

Navrhuje se tedy zrušení uzavírací klauzule v zákoně o volbách do Evropského parlamentu. Pouhé snížení uzavírací klauzule na 3 % by jednak nebylo podepřeno dostatečnými argumenty pro potřebu takového integračního stimulu, jednak by bylo i neúčelné, protože při volbách 21 zástupců České republiky do Evropského parlamentu již samotný přirozený práh představuje srovnatelné omezení.

Volební obvody. Jiným omezením principu rovnosti volebního práva je pravomoc zastupitelstva obce rozhodnout podle § 27 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), o vytvoření volebních obvodů. Vyšší přirozený práh u menších obvodů omezuje rovnost volebního práva způsobem ne nepodobným uzavírací klauzuli.

Volby do zastupitelstev obcí se zpravidla konají v jediném volebním obvodu, který je tvořen celým územím obce. Zastupitelstvo obce však podle zmíněného § 27 zákona může rozhodnout o vytvoření více volebních obvodů, přičemž a) rozhodnutí musí být přijato nejpozději 85 dnů před volbami; b) velikost obvodů nesmí klesnout pod stanovený počet

mandátů: v obcích menších než 10 tisíc obyvatel se musí v každém z nich volit alespoň 5 členů zastupitelstva, v obcích od 10 do 50 tisíc obyvatel nejméně 7 členů a ve větších obcích minimálně 9 členů; c) v územně členěných statutárních městech a hlavním městě Praze musí hranice volebních obvodů respektovat hranice městských částí; území žádné z nich tedy nemůže být rozděleno mezi více obvodů.

Jak dokládá praxe i názory právní vědy, institut vytváření volebních obvodů je takřka nepoužívaný, avšak problematický a zneužitelný. Navrhuje se tedy zrušení možnosti vytváření volebních obvodů ve volbách do zastupitelstev obcí. Pro zrušení institutu vytváření volebních obvodů hovoří především tyto argumenty:

a) Jak uvádí ústavní právník a politolog Marek Antoš ve své analýze (ANTOŠ, Marek. Volební obvody v ČR: ještě nešikovnost, nebo už malování mloka? In: Šimíček, Vojtěch (ed.): Volby – svátek demokracie, nebo pletich? Brno: Masarykova univerzita, 2012, str. 96–110), kromě mediálně známých případů se tato možnost téměř nepoužívá: v roce 2010 byly obvody vytvořeny jen v Praze a šesti jejích městských částech, v Olomouci a v městě Lišov v jižních Čechách, zatímco zbývajících 6 248 obcí se obešlo bez nich. Míra vytváření volebních obvodů nebyla v žádných volbách příliš vysoká, postupně však ještě dále klesá. Důsledně se v každých volbách od roku 1994 vytvářejí jen v Olomouci a v Lišově.

b) Riziko zneužití tohoto institutu aktuální většinou v zastupitelstvu ve svůj prospěch je přitom značné. Zastupitelstvo obce nebo městské části (tedy jeho aktuální většina) může relativně krátce před volbami zasáhnout do významného parametru volebního systému, a to i cíleně na úkor některých kandidujících subjektů.

c) Nejznámějším případem velmi kontroverzního využití § 27 zákona je usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy před volbami v roce 2010. Zastupitelstvo tehdy rozdělilo Prahu do sedmi volebních obvodů po devíti mandátech, čímž stanovilo nejmenší možné obvody, a tím nejvyšší možný přirozený práh, který zákon připouští. Proti tomu protestovaly – i soudní cestou – především malé strany (VV, SZ, SNK-ED, KDU-ČSL), ovšem marně. Koalice SNK, SZ získala 5,90 % hlasů, strana Věci veřejné 5,66 %, obě tedy překročily zákonem stanovenou umělou 5% uzavírací klauzuli, ale přesto nezískaly ani jeden mandát kvůli vysokým přirozeným prahům v jednotlivých volebních obvodech. Kritizováno bylo i porušení rovnosti volebního práva, protože devítimandátové obvody nebyly stejně lidnaté. Ústavní soud sice v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 52/10 ústavní stížnost těchto politických stran zamítl, ovšem pět soudců zaujalo k nálezu odlišná stanoviska.

d) I v odborné literatuře se vyskytují názory, že § 27 zákona je protiústavní. Filip Rigel (Rigel, F.: Volební obvody v komunálních volbách (nejen) z hlediska čl. 40 Ústavy. *Právní rozhledy*, č. 23/2011, str. 853–857) argumentuje článkem 40 Ústavy. Podle jeho názoru pokud dle judikatury Ústavního soudu schválení všech volebních zákonů podléhá souhlasu obou komor Parlamentu, nelze rozhodnutí o tak závažném parametru volebního systému, jako je velikost volebních obvodů, zákonem přenést na jiný orgán. Kriticky se k platnému právnímu stavu vyslovili v roce 2006 i Pavel Molek a Vojtěch Šimíček: „*Považujeme proto kombinaci flexibilního počtu zastupitelů, možnosti rozdělení volebního území a uzavírací klauzule za nepatřičnou koncentraci třech prvků, které mohou v konkrétní situaci vyvolat synergický efekt, dosahující až hranice protiústavnosti (zejména z hlediska principu rovného volebního práva). Jakkoliv nechceme být falešnými proroky, obáváme se, že v budoucnu se velmi reálně vyskytnou případy naznačeného zneužití popsané zákonné úpravy a doporučujeme proto již nyní tímto excesům legislativně zamezit.*“ (Molek, P., Šimíček, V.: *Soudní přezkum voleb*. Praha: Linde Praha, 2006, str. 132). Zrušení možnosti dělit území obce do více volebních obvodů navrhuje v citovaném článku i Marek Antoš.

Navrhuje se tedy zrušení možnosti dělit území obce do více volebních obvodů a zakotvení bezvýjimečného pravidla, že obec tvoří jeden volební obvod. Tato právní úprava je nezbytná, aby se do budoucna zamezilo nežádoucím projevům volebního inženýrství a potenciálním rizikům zneužití možnosti dělit území obce do více volebních obvodů ze strany aktuální většiny zastupitelstva obce. Parametry volebního systému budou ve všech ohledech

stanoveny přímo zákonem, jako je tomu ve volbách do Poslanecké sněmovny, Senátu, krajských zastupitelstev, Evropského parlamentu i při volbě prezidenta republiky.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a dopady navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, účinněji chrání dodržování principů voleb podle čl. 102 odst. 1 Ústavy a čl. 21 odst. 3 Listiny než dosavadní právní úprava, zejména principu rovnosti volebního práva. Totéž platí ve vztahu k zákazu diskriminace. Hlavním účelem návrhu zákona je účinnější uvedení ústavního principu rovnosti volebního práva v život.

Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s principy všeobecného, přímého a rovného volebního práva, zakotvenými v mezinárodních a evropských lidskoprávních dokumentech. Problematika volebního systému ve volbách do zastupitelstev obcí a krajů není podrobněji upravena právem EU ani mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, je plně v kompetenci orgánů ČR.

Pokud jde o volby do Evropského parlamentu, podle čl. 3 Aktu o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí 76/787/ESUO, ve znění rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2002 a ze dne 23. září 2002 (2002/772/ES, Euratom), členské státy mohou stanovit minimální práh pro přidělení mandátů; tento práh však nesmí být na vnitrostátní úrovni stanoven tak, aby přesahoval 5 % odevzdaných hlasů. Tento předpis však zakotvuje možnost uzavírací klauzule, nikoli nutnost, a tak zrušení uzavírací klauzule není s tímto předpisem v rozporu.

Navrhovaná právní úprava tak neodporuje právu EU ani mezinárodním smlouvám, jimiž je ČR vázána.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí, zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů, zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaný zákon nemá žádné dopady do státního rozpočtu, ani do rozpočtů samosprávných celků; nenavýšuje se počet volených zastupitelů, ani se nezvyšují náklady na volby. Odstraněním možnosti vytvářet volební obvody v obcích se organizace voleb do zastupitelstev obcí nepatrně zjednoduší. Protože se jedná o jednoduchou změnu v konstrukci volebního systému, nemá navrhovaná právní úprava negativní dopady ani na podnikatelské prostředí České republiky, ani negativní sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, ani dopady na životní prostředí, ani dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů. Zrušením či snížením uzavírací klauzule se naopak posilují politická práva menšin, konkrétně právo volit a být volen. Korupční rizika se zamezením možnosti účelového rozdělení obce na volební obvody snižují.

Zvláštní část

K čl. I

Navrhuje se snížení uzavírací klauzule ve volbách do zastupitelstev krajů z 5 % na 3 %. Mandáty v zastupitelstvu kraje tedy budou přidělovány politickým stranám, hnutím a koalicím, které získaly alespoň 3 % z celkového počtu platných hlasů. Pro omezení ústavního principu rovnosti volebního práva pětiprocentní uzavírací klauzulí chybí dostatečný ústavně relevantní důvod (srov. výše).

K čl. II

Navrhovaná změna se neuplatní na volby do zastupitelstev krajů, které ke dni účinnosti zákona byly již vyhlášeny prezidentem republiky.

K čl. III

body 1–10 a 12–14

Jádro změny je v bodě 9, jímž se ruší dosavadní úprava § 27, umožňující dělit území obce do více volebních obvodů. Důvody jsou uvedeny v obecné části. Obdobně jako ve volbách do krajských zastupitelstev a do Evropského parlamentu se zakotvuje, že celé volební území tvoří jediný obvod.

Body 1–8, 10 a 12–14 promítají zrušení možnosti vytvářet volební obvody do ostatních ustanovení zákona.

bod 11

Navrhuje se zrušení uzavírací klauzule ve volbách do zastupitelstev obcí. Mandáty v zastupitelstvu obce tedy budou přidělovány kandidátním listinám bez tohoto omezení. Jediným omezením bude přirozený práh. Pro omezení ústavního principu rovnosti volebního práva uzavírací klauzulí chybí dostatečný ústavně relevantní důvod (srov. výše).

K čl. IV

Navrhovaná změna se neuplatní na volby do zastupitelstev obcí, které ke dni účinnosti zákona byly již vyhlášeny.

K čl. V

Navrhuje se zrušení uzavírací klauzule ve volbách do Evropského parlamentu. Mandáty zástupců České republiky v Evropském parlamentu tedy budou přidělovány kandidátním listinám bez tohoto omezení. Jediným omezením bude přirozený práh. Pro omezení ústavního principu rovnosti volebního práva uzavírací klauzulí chybí dostatečný ústavně relevantní důvod (srov. výše).

K čl. VI

Navrhovaná změna se neuplatní na volby do Evropského parlamentu, které ke dni účinnosti zákona byly již vyhlášeny prezidentem republiky.

K čl. VII

Stanovuje se obecná legisvakanční doba patnácti dnů podle § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů. Na základě výše uvedených přechodných ustanovení se však nová právní úprava nepoužije na již vyhlášené volby.

Platné znění ustanovení novelizovaných zákonů s vyznačením navrhovaných změn

Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů

§ 43

(1) Stanovený počet mandátů v zastupitelstvu kraje se rozdělí politickým stranám, politickým hnutím a koalicím jen v 1 skrutiniu způsobem uvedeným v odstavcích 2 až 9. Do skrutinia postupují pouze politické strany, politická hnutí a koalice, které v rámci kraje získaly **alespoň 3 %** ~~alespoň 5 %~~ z celkového počtu platných hlasů v kraji.

(2) K politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, které podmínku podle odstavce 1 nespĺnily, a k hlasům pro ně odevzdaným se nadále nepřihlíží.

(3) Počet platných hlasů pro každou z politických stran, politických hnutí a koalic, které splnily podmínku podle odstavce 1, se postupně dělí číslem 1,42 a dále celými čísly počínaje číslem 2. Vypočte se tolik podílů, kolik kandidátů je uvedeno na hlasovacím lístku, nezapočítávají se však kandidáti, kteří se kandidatury po zaregistrování kandidátní listiny vzdali nebo byli odvoláni (§ 23). Hodnoty podílů se vypočítávají a uvádějí se zaokrouhlením na 2 desetinná místa směrem nahoru.

(4) Všechny podíly vypočtené podle odstavce 3 se seřadí sestupně podle velikosti a uvede se seznam tolika podílů, kolik členů zastupitelstva kraje má být zvoleno. V případě rovnosti 2 a více podílů v této řadě je pro jeho pořadí rozhodující celkový počet hlasů pro politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, a je-li i tento shodný, rozhodne o pořadí podílu los. Zároveň s velikostí podílu se uvede i označení politické strany, politického hnutí nebo koalice, která tohoto podílu dosáhla.

(5) Za každý podíl obsažený v seznamu podle odstavce 4 případně politické straně, politickému hnutí nebo koalici jeden mandát.

(6) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty kandidátům podle pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

(7) Jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto politickou stranu, politické hnutí nebo koalici v rámci kraje, případně mandát přednostně tomuto kandidátu.

(8) V případě, že více kandidátů splnilo podmínku podle odstavce 7 a politická strana, politické hnutí nebo koalice získala více mandátů, případnou mandáty

a) přednostně kandidátům, kteří splnili podmínku podle odstavce 7, a to postupně v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku,

b) kandidátům, kteří nespĺnili podmínku podle odstavce 7 v pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

(9) Jestliže celkový počet kandidátů všech politických stran, politických hnutí a koalic, které postoupily do skrutinia, nedosahuje stanoveného počtu volených členů zastupitelstva, případně politickým stranám, politickým hnutím a koalicím tolik mandátů, kolik je kandidátů. Podmínkou je, aby počet takto získaných mandátů dosahoval alespoň poloviny stanoveného počtu členů zastupitelstva kraje, který má být zvolen.

(10) Nezvolení kandidáti politických stran, politických hnutí a koalic, které získaly alespoň 1 mandát, se stávají náhradníky. Pro stanovení pořadí náhradníků v rámci těchto politických stran, politických hnutí a koalic se postupuje obdobně podle odstavců 6, 7 a 8.

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

§ 20

Volební strana

(1) Volební stranou podle tohoto zákona mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů.

(2) Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce. Podává-li politická strana a politické hnutí kandidátní listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva obce součástí jiné volební strany.

(3) Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce, ~~a jsou-li vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu.~~

§ 21

Kandidátní listiny

(1) Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat volební strany. Každá volební strana může podat pro volby do téhož zastupitelstva obce pouze 1 kandidátní listinu; ~~volí-li se do téhož zastupitelstva obce ve dvou nebo více volebních obvodech, může volební strana podat kandidátní listinu v každém volebním obvodě.~~

(2) Pověřený obecní úřad zveřejní na úřední desce, popřípadě způsobem v místě obvyklým nejpozději 85 dnů přede dnem voleb seznam obecních úřadů v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory, kterým se podávají kandidátní listiny přímo (§ 13), a seznam obcí, ze kterých se kandidátní listiny podávají příslušnému pověřenému obecnímu úřadu (§ 12).

(3) Kandidátní listiny se podávají nejpozději do 16.00 hodin 66 dnů přede dnem voleb registračnímu úřadu, kterým je pro účely tohoto zákona obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory; pro ostatní obce je registračním úřadem pověřený obecní úřad. Registrační úřad potvrdí podání kandidátní listiny zmocněnci volební strany (§ 22 odst. 4) nebo nezávislému kandidátu.

(4) Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu. V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden název volební strany, název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje, a rok konání voleb. Vedle podpisu voliče musí být uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, jinak tento hlas pro podporu volební strany nelze započítat. Nezapočítávají se také podpisy kandidátů samých. Potřebný počet podpisů voličů je stanoven

v příloze k tomuto zákonu; číslo vypočtené podle přílohy se zaokrouhluje na celé číslo směrem nahoru. Potřebný počet podpisů na peticích uveřejní registrační úřad na úřední desce nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.

§ 22

(1) Kandidátní listina obsahuje

a) název zastupitelstva obce,

~~b) označení volebního obvodu, jsou-li volební obvody vytvořeny,~~

~~b)e)~~ název volební strany a označení, o jaký typ volební strany podle § 20 odst. 1 jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí,

~~c)d)~~ jména a příjmení kandidátů, jejich věk a povolání, část obce, nečlení-li se obec na části, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen "bez politické příslušnosti"),

~~d)e)~~ pořadí na kandidátní listině vyjádřené pomocí arabského čísla,

~~e)f)~~ jméno a příjmení zmocněnce volební strany a jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, není-li volební stranou nezávislý kandidát,

~~f)g)~~ jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,

~~g)h)~~ jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta,

~~h)i)~~ podpis zmocněnce volební strany; u nezávislého kandidáta podpis kandidáta; podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena.

(2) Volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce. ~~Jsou-li pro volby do zastupitelstva obce vytvořeny volební obvody, může volební strana na kandidátní listině pro každý volební obvod uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik členů tohoto zastupitelstva má být v tomto volebním obvodu voleno.~~ V obcích, kde se má volit 7 a méně členů zastupitelstva obce, volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů. Po uplynutí šedesátého dne přede dnem voleb do zastupitelstva obce nelze již doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí.

(3) Ke kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pominou ke dni voleb do zastupitelstva obce a že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do téhož zastupitelstva obce. Na prohlášení kandidát dále uvede místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, a datum narození.

(4) Volební strana, s výjimkou nezávislého kandidáta, činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce. Zmocněncem nebo jeho náhradníkem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině; nemůže jím být osoba mladší 18 let, osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům nebo kandidát. Úkony zmocněnce je volební strana vázána. Svého zmocněnce může volební strana písemně odvolat; zmocnění zaniká okamžikem doručení tohoto odvolání registračnímu úřadu.

§ 23

Projednání a registrace kandidátních listin

(1) Registrační úřad přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce předložené kandidátní listiny. Nemá-li kandidátní listina náležitosti podle § 22 nebo obsahuje-li nesprávné údaje nebo není-li k ní připojena petice podle § 21 odst. 4, popřípadě petice neobsahuje potřebný počet podpisů, vyzve registrační úřad písemně prostřednictvím zmocněnce volební stranu nebo nezávislého kandidáta nejpozději 58 dnů přede dnem voleb, aby závady odstranil do 53 dnů přede dnem voleb. Ve stejné lhůtě může vady na kandidátní listině odstranit zmocněnec volební strany nebo nezávislý kandidát i bez výzvy registračního úřadu.

(2) Pokud volební strana ve stanovené lhůtě závady neodstraní, rozhodne registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb o škrtnutí

- a) kandidáta na kandidátní listině, pokud k ní není přiloženo prohlášení podle § 22 odst. 3 nebo toto prohlášení je nesprávné či neúplné,
- b) kandidáta v případě, že je uveden na více kandidátních listinách, a to na kandidátní listině, k níž není připojeno prohlášení podle § 22 odst. 3; podepsal-li kandidát prohlášení u více kandidátních listin, škrtně jej registrační úřad na všech kandidátních listinách,
- c) kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší stanovený počet podle § 22 odst. 2,
- d) kandidáta, u něhož nejsou uvedeny údaje podle § 22 odst. 1 **písm. c), f) a g)** ~~písm. d), g) a h)~~, popřípadě jsou-li tyto údaje nesprávné či neúplné,
- e) kandidáta, který nesplňuje podmínky volitelnosti podle § 5 odst. 1.

(3) Registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce rozhodne

- a) o registraci kandidátní listiny splňující náležitosti podle tohoto zákona,
- b) o odmítnutí kandidátní listiny, jestliže není podána podle § 21 nebo kandidátní listina neobsahuje náležitosti podle § 22 a nápravy nelze dosáhnout postupem podle odstavců 1 a 2; v případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce, odmítne registrační úřad tu kandidátní listinu, která neobsahuje náležitosti podle § 22 odst. 1 **písm. h)** ~~písm. i)~~, obsahují-li tyto náležitosti všechny kandidátní listiny, odmítne všechny.

(4) Registrační úřad neprodleně vyhotoví rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a zašle je tomu, kdo je oprávněn domáhat se ochrany u soudu proti tomuto rozhodnutí. Současně se rozhodnutí

vyvěsí na úřední desce registračního úřadu a vyznačí se na něm den vyvěšení. Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.

(5) Rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání. Výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. V odůvodnění se uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí. Odůvodnění není třeba v případě rozhodnutí o provedení registrace. V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede registrační úřad, který rozhodnutí vydal, a datum vydání rozhodnutí. Rozhodnutí musí být opatřené úředním razítkem a podpisem s uvedením jména a příjmení zaměstnance obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu.

(6) Na základě rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu²¹⁾ provede registrační úřad zaregistrování kandidátní listiny i po lhůtě stanovené v odstavci 3, nejpozději však 20 dnů přede dnem voleb. Proti tomuto zaregistrování nelze podat opravný prostředek.

(7) Registrace je podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.

(8) Nedosahuje-li souhrnný počet kandidátů uvedených na všech registrovaných kandidátních listinách nadpoloviční většiny počtu členů zastupitelstva obce, který má být volen, popřípadě je menší než 5, volby se v této obci nekonají.

§ 25

Hlasovací lístky

(1) Po registraci kandidátních listin zajistí registrační úřad tisk hlasovacích lístků.

(2) V záhlaví každého hlasovacího lístku musí být uveden název obce a počet členů zastupitelstva, který má být zvolen. ~~Jsou-li vytvořeny volební obvody, uvede se v záhlaví hlasovacího lístku též označení volebního obvodu a počet členů zastupitelstva, který má být v daném obvodu zvolen.~~ Hlasovací lístky jsou opatřeny razítkem příslušné obce téže barvy, které musí být na všech hlasovacích lístcích umístěno na stejném místě. Hlasovací lístky pro volby do zastupitelstev územně členěných statutárních měst a do Zastupitelstva hlavního města Prahy jsou označeny na levém okraji svislým barevným pruhem.

(3) Kandidáti každé volební strany jsou uvedeni na společném hlasovacím lístku v pořadí určeném volební stranou, a to v samostatných zarámovaných sloupcích. Sloupce jsou umístěny vedle sebe; není-li to pro počet volebních stran možné, pokračují sloupce v následující řadě. Pořadí volebních stran stanoví registrační úřad losem po uplynutí lhůt podle § 23 odst. 3, popřípadě podle § 23 odst. 6. Každý sloupec je nadepsán názvem a vylosovaným číslem volební strany. V záhlaví sloupce je dále umístěn čtvereček v případě, že jsou v tomto sloupci alespoň 2 kandidáti. U každého kandidáta se uvede jeho jméno, příjmení, věk, povolání, část obce, nebo nečlení-li se obec na části, obec, ve které je kandidát přihlášen k trvalému pobytu, a název politické strany nebo politického hnutí, jejímž je kandidát členem, popřípadě údaj o tom, že je bez politické příslušnosti. Je-li volební stranou sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, uvede se navíc i označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta. Je-li volební stranou koalice politických stran a politických hnutí, uvede se navíc označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo. Názvy politických stran a politických hnutí se uvádějí ve zkratce.¹⁵⁾ Před jménem kandidáta se umístí rámeček a pořadové číslo kandidáta označené arabskou číslicí. Správnost údajů o volební straně a jejích kandidátech na hlasovacím lístku má právo zmocněnec volební strany,

o nezávislém kandidátovi tento kandidát, ověřit před jeho vytištěním, pokud tohoto práva využije do 2 pracovních dnů po výzvě registračního úřadu.

(4) Hlasovací lístky pro volby do příslušného zastupitelstva mohou být vytištěny oboustranně, přičemž pro označení všech volebních stran i pro údaje o všech kandidátech musí být použito stejných druhů a velikostí písma a pro hlasovací lístky použito papíru téže barvy, jakosti a rozměrů.

(5) Starosta zajistí, aby hlasovací lístky byly dodány všem voličům nejpozději 3 dny přede dnem voleb a v den voleb všem okrskovým volebním komisím. V obcích, kde není starosta, zajistí povinnost starosty podle věty první místostarosta; není-li v obci ani místostarosta, zajistí tuto povinnost ředitel krajského úřadu a v hlavním městě Praze ředitel Magistrátu (dále jen "ředitel krajského úřadu").

(6) V případě zřejmých tiskových chyb na hlasovacích lístcích předaných voličům se hlasovací lístky nepřetiskují, registrační úřad zabezpečí vyvěšení informace o těchto chybách ve všech volebních místnostech na území obce s uvedením správného údaje.

§ 26

Volební okrsky

(1) Pro odevzdání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v každé obci stálé volební okrsky; volební okrsky lze měnit pouze v případech:

- a) zvýšení nebo snížení počtu voličů ve volebním okrsku o jednu třetinu,
- b) změny hranic obce v místech, kde je území této obce osídleno,
- c) změny hranic městských obvodů nebo městských částí,

d) kdy hranice volebního okrsku není shodná s hranicí volebního obvodu pro volby do Senátu ~~nebo volebního obvodu pro volby do zastupitelstev obcí (§ 27).~~

(2) Volební okrsky a volební místnost pro každý volební okrsek stanoví starosta. Volební okrsky jsou vedeny v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí³⁶) jako účelové územní prvky. Údaje o vymezení volebních okrsků, včetně jejich změn, zapisuje do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí starosta.

(3) Volební okrsky se vytvářejí tak, aby zahrnovaly přibližně 1000 voličů. Pro vzdálené části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky i pro menší počet voličů.

(4) Volební okrsky nelze měnit v době od vyhlášení voleb²²) do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí.

(5) Pro odevzdání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v území vojenského újezdu, kde se volí do Poslanecké sněmovny, do Senátu, do Evropského parlamentu, do zastupitelstev krajů nebo prezident republiky, samostatné volební okrsky. Zápis o průběhu a výsledku hlasování předává vojenský újezd Hradiště Magistrátu města Karlovy Vary, vojenský újezd Boletice Městskému úřadu Český Krumlov, vojenský újezd Brdy Městskému úřadu Příbram, vojenský újezd Libavá Magistrátu města Olomouc a vojenský újezd Březina Městskému úřadu Vyškov.

§ 27

Volební obvod

Obec tvoří jeden volební obvod.

~~§ 27~~

~~Volební obvody~~

~~(1) Obec tvoří jeden volební obvod. Zastupitelstvo obce může nejpozději 85 dnů předem dnem konání voleb vytvořit více volebních obvodů:~~

~~a) v obcích s počtem obyvatel do 10 000 tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 5 členů zastupitelstva obce,~~

~~b) v obcích s počtem obyvatel od 10 001 do 50 000 obyvatel tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 7 členů zastupitelstva obce,~~

~~c) v obcích s počtem obyvatel nad 50 000 tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 9 členů zastupitelstva obce.~~

~~—— (2) V hlavním městě Praze a v územně členěných statutárních městech může být městská část nebo městský obvod součástí pouze jednoho volebního obvodu.~~

~~—— (3) Seznam vytvořených volebních obvodů, jejich popis, počty členů zastupitelstva obce, kteří mají být v jednotlivých volebních obvodech voleni, a potřebný počet podpisů pro nezávislého kandidáta a sdružení nezávislých kandidátů zveřejní starosta do 2 dnů po vytvoření volebních obvodů na úřední desce, popřípadě i způsobem v místě obvyklým.~~

§ 29

Informování voličů

(1) Starosta zveřejní způsobem v místě obvyklým nejpozději do 15 dnů předem dnem voleb oznámení o době a místě konání voleb v obci. Bylo-li na území obce zřízeno více volebních okrsků, uvede, které části obce náležejí do jednotlivých volebních okrsků, a oznámení zveřejní na území každého z nich. Zároveň starosta v oznámení uvede adresy volebních místností, a jsou-li v obci vytvořeny volební obvody, jejich popis.

(2) Starosta v oznámení upozorní voliče na povinnost prokázat při hlasování totožnost a státní občanství České republiky nebo státní občanství státu, jehož příslušníci jsou oprávněni na území České republiky volit podle § 4 odst. 1, a uvede další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb.

(3) V obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního zákona, se oznámení podle odstavců 1 a 2 zveřejní i v jazyce příslušné národnosti menšiny.

§ 45

Zjišťování výsledku voleb

(1) Český statistický úřad ze zápisů o průběhu a výsledku hlasování předaných podle § 43 okrskovými volebními komisemi zjistí, kolik hlasů bylo odevzdáno pro každého kandidáta na kandidátní listině a kolik pro každou kandidátní listinu. ~~Dále zjistí celkový počet platných hlasů pro všechny kandidátní listiny a která z kandidátních listin získala méně než 5 % z celkového počtu platných hlasů poděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem jejich kandidátů, nejvýše však voleným počtem členů zastupitelstva; k takovýmto kandidátním listinám a hlasům pro ně odevzdaným se při dalším zjišťování výsledků voleb a přidělování mandátů již nepřihlíží. Zjistí-li Český statistický úřad, že do dalšího zjišťování výsledků voleb nepostupují alespoň 2 kandidátní listiny, snižuje se hranice 5 % postupně vždy o 1 % až do splnění uvedené podmínky. Dále zjistí, zda bude takto obsazena alespoň nadpoloviční většina mandátů, popřípadě celkový počet přidělených mandátů bude v rámci celé obce větší než 5. Nebude-li uvedena podmínka splněna, snižuje dále procentní hranici postupně vždy o další procento až do splnění i této druhé podmínky. Byla-li pro volby do příslušného zastupitelstva podána 1 kandidátní listina, k hranici 5 % se nepřihlíží. Poté dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, postupně čísla 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině.~~

(2) Podíly vypočítané způsobem uvedeným v odstavci 1 seřadí Český statistický úřad podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílu je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, a je-li i tento stejný, rozhodne los.

(3) Český statistický úřad přikáže mandáty přidělené kandidátní listině na ní uvedeným kandidátům podle pořadí, v jakém jsou uvedeni na kandidátní listině, pokud nedojde ke změně pořadí podle odstavce 4.

(4) Český statistický úřad vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Má-li některý z kandidátů nejméně o 10 % více hlasů, než je takto stanovený průměr vyjádřený celým číslem bez zaokrouhlení, postupuje v kandidátní listině na první místo. Je-li takových kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu hlasů, které byly pro ně odevzdány; v případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.

(5) Kandidáti, kteří neobdrželi mandát, se stávají náhradníky v pořadí stanoveném podle odstavců 3 a 4. V případě rovnosti hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na kandidátní listině. Nezáká-li kandidátní listina žádný mandát, kandidáti na ní uvedení se náhradníky nestávají.

~~— (6) Jestliže byly vytvořeny volební obvody, provede Český statistický úřad úkony uvedené v odstavcích 1 až 5 pro každý volební obvod zvlášť.~~

§ 46

Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce

(1) Český statistický úřad vyhotoví zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce a po podepsání ho předá registračnímu úřadu.

(2) V zápise o výsledku voleb do zastupitelstva obce se uvede

- a) počet volebních okrsků v obci, počet okrskových volebních komisí, které předaly výsledek hlasování, a okrskové volební komise, které nepředaly výsledky hlasování,
- ~~b) počet volebních obvodů, pokud byly vytvořeny,~~
- b) celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamů,
- c) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) počet odevzdaných úředních obálek,
- e) celkový počet platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu,
- f) počet platných hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty,
- g) jména a příjmení kandidátů, kteří byli zvoleni do zastupitelstva obce, a na kandidátní listině které volební strany byli uvedeni,
- h) jména a příjmení náhradníků jednotlivých volebních stran podle § 45 odst. 5.

(3) Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce podepíše

- a) zaměstnanec obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu,
- b) zaměstnanec Českého statistického úřadu.

Příloha

Počty podpisů na peticích podle § 21 odst. 4

Obec, městská část, městský obvod, ~~popřípadě volební obvod~~	Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech	
	pro nezávislé kandidáty	pro sdružení nezávislých kandidátů
	z počtu obyvatel obce, městské části, městského obvodu, ~~popřípadě volebního obvodu~~	
do 500 obyvatel	5 %	7 %
nad 500 do 3000 obyvatel	4 %, nejméně 25	7 %
nad 3000 do 10 000 obyvatel	3 %, nejméně 120	7 %
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2 %, nejméně 600	7 %
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1 %, nejméně 1000	7 %
nad 150 000 obyvatel	0,5 %, nejméně 1500	7 %.

Zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů

§ 47

Postup do skrutinia

(1) Na základě výsledků hlasování převzatých z volebních okrsků u pověřených obecních úřadů podle § 45 zjistí Český statistický úřad celkový počet platných hlasů, které byly odevzdány pro všechny politické strany, politická hnutí a koalice.

(2) Do skrutinia postupuje každá politická strana, politické hnutí a koalice, která získala alespoň **jeden platný hlas 5 % z celkového počtu odevzdaných platných hlasů.**